

ΣΙΑΔΗΜΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ή ΚΩΝΣΤΑΣ

Από το «Αποκουρίτες Αγωνιστές του 21» του Κώστα Μαρίνου

Ο Κωνσταντίνος Σιαδήμας καταγόταν απ' το Γκερτοβό. Πριν απ' το 1821, ήταν μαζί με τον Αθαν. Ταρκαζίκη, αρματωλός Αποκούρου στην υπηρεσία του Αλή πασά των Ιωαννίνων με αποστολή την τήρηση της τάξεως στην περιοχή, την καταδίωξη κακοποιών, την τήρηση της νομιμοφροσύνης των υπηκόων και γενικά την επιβολή της θέλησης του τρομερού Βεζύρη. Στο αρματολικό του Σώμα υπηρετούσαν και άλλοι Αποκουρίτες καπετάνιοι, ο Χρ. Μακράκος, ο Γ. Τρομάρας, ο Πλακωτής, ο Τσακτάνης, οι αδελφοί Βουτυρόπουλοι, ο συγγενής του Β. Διαλέτης κ. ά. Η θέση αυτή, ήταν προνομιακή και πολλοί την εποφθαλμιούσαν. Απ' την άλλη, δημιουργούσε προσωπικά πάθη, καθώς ο κάτοχός της ήταν αναγκασμένος να εφαρμόζει σκληρά μέτρα, για να υλοποιεί τις εντολές του αφεντικού του.

Με την έναρξη της επανάστασης του 1821, ο Σιαδήμας ήταν ο αναμφισβήτητος φυσικός αρχηγός των Αποκουριτών. Πρωτοστάτησε στην εξέγερση της Επαρχίας και συγκέντρωσε υπό τις διαταγές του τους περισσότερους, αν όχι όλους τους μικροκαπεταναίους κι απλούς αγωνιστές της περιοχής.¹

Πρώτη πολεμική ενέργεια στον Αγώνα, φαίνεται πως ήταν η συμμετοχή του στην αποτυχημένη επιχείρηση κατά της Ναυπάκτου. Γρήγορα όμως, επέστρεψε κι έχοντας μαζί του διακόσιους περίπου Αποκουρίτες, ενώθηκε στις 29-5-1821 με τους άλλους καπεταναίους (Βαρνακιώτη, Βλαχόπουλο, Δ. Μάκρη κ. ά.), που από την προηγούμενη πολιορκούσαν το Αγρίνιο (Βραχώρι), πολιορκία που οδήγησε στην άλωση της πόλης στις 5 Ιουνίου 1821. Παρών ήταν με αρκετούς Αποκουρίτες και στην πολιορκία του Ζαπαντιού και με περισσότερους σ' εκείνη του Καρπενησιού.

Η γερουσία της Δυτικής Ελλάδας τον προήγαγε το 1822 σε χιλιάρχο και του παραχώρησε ως αμοιβή το τσιφλίκι, «Γούστιανη».

Στη μάχη της Καλιακούδας (Αύγουστος 1823), ο Σιαδήμας και ο Γιολδάσης κατηγορήθηκαν πως άφησαν αφύλακτο ένα πέρασμα, που εκμεταλλεύτηκαν οι εχθροί και η μάχη χάθηκε με πολλές απώλειες.²

Το 1824 του δόθηκε ο βαθμός του αντιστράτηγου και πήρε ενεργό μέρος στις επιχειρήσεις που έγιναν στη Δυτική Ελλάδα κατά το πρώτο εξάμηνο του 1825. Το Σεπτέμβριο του ίδιου έτους, μπήκε με το Σώμα του στο πολιορκημένο Μεσολόγγι. Τρεις περίπου μήνες αργότερα, (3 Δεκεμβρίου 1825), είκοσι οπλαρχηγοί της Φρουράς πρότειναν στη Διοίκηση να τον «αναβαθμίσει»³. Έμεινε στο Μεσολόγγι μέχρι την έξοδο, κατά την οποία σκοτώθηκε, μαζί με τους περισσότερους στρατιώτες του. Από το φάκελο του Α. Μύταλη απ' τη Χρυσοβίτσα, αντιγράφω τα εξής: «εις τον αποκλεισμόν τον Μεσολογγίου όπου κατά την έξοδον

εσώθη με άλλους οκτώ εκ του υπό τον Σιαδήμαν Σώματος, φονευθέντων των λοιπών». ⁴

Στο Μητρώο αξιωματικών είναι καταχωρημένη η σημείωση:

"Κωνσταντίνος Σιαδήμας. Υπηρέτησεν καθ' όλον τον αγώνα. Έπεσεν εις Μεσολόγγιον. Το 1876(!) κατετάγη εις την τρίτην τάξιν των αξιωματικών, (αντισυνταγματάρχης). Η απαίτησίς του εκ γροσίων 24.195 απερρίφθη ως μη στηριζομένη εις (...) έγγραφον". Παραθέτω ακόμα:

Ένα Πιστοποιητικό του δήμου Αμβρακίας:

Ο Δήμαρχος Αμβρακίας πιστοποιεί ότι ο Χρήστος*, Ιωάννης, Λάμπρος και η αδελφή των Ελένη είναι κάτοικοι του χωρίου Γκερτοβού του δήμου Αμβρακίας Αποκούρου και γνήσια τέκνα και κληρονόμοι του κατά την πολιορκίαν του Μεσολογγίου πεσόντος στρατηγού Κών. Σιαδήμα. Εν Μπερίκω τη 8 Νοεμβρίου 1846. Ο δήμαρχος Γ. Παπαδημητρίου.

Σε πιστοποιητικό του δήμου Παμφίας, προστίθεται πως : «...ο μεν Χρηστάκης νυμφεφθείς προ καιρού απέκτησε και δύο τέκνα, καθώς επίσης και η Ελένη Σιαδήμα νυμφευθείσα τον εκ Μεγαδένδρου του δήμου Παμφίας Κων/νον Βασιλόπουλον απέκτησε αυτή τρία τέκνα». (Αρχ. Άγων, - Μητρ. Αξ/κών).

1. Υπήρξε κι ένας αδελφός του στρατηγού: «Σιαδήμας ή Σαδήμας Νάσος. Αγωνιστής απ' το Απόκουρο Ναυπακτίας (sic), αδελφός του Κώστα Σιαδήμα. Πολέμησε στη Δυτική Ελλάδα και αργότερα στην Ανατολική Στερεά Ελλάδα υπό τον Καραϊσκάκη. Επανελημμένα πληγώθηκε. Υπηρέτησε, μετά την Επανάσταση, επί Όθωνα, ως αξιωματικός στη βασιλική φάλαγγα.». (ΛΕΞΙΚΟ ΕΛΛΗΝ. ΕΠΑΝΑΣΤ, Χρ. Στασινόπουλου)

2. Βλ. σελ. 57, Η μάχη της Καλιακούδας

3. Παραθέτω το υπόμνημα: Προς την Σεβ. Διοίκησιν

Δηλοποιούμεν ημείς οι υποφαινόμενοι ευπειθείς πατριώτες ότι ο στρατηγός Κώνστας Σιαδήμας, από την αρχήν του Ιερού αγώνος μας ευρέθη προθυμότατος εις κάθε ανάγκην της πατρίδος, ενίοτε με τριακόσιους στρατιώτας, ενίοτε με ολιγότερους, όχι μόνον ευρέθη προθυμότατος με τους υπ' αυτόν εις κάθε περίστασιν αλλά και τα όσα πρόβατα σούτα και αν είχεν τα εθυσίασεν προς εξοικονόμησιν των στρατιωτικών. Έξοχος και εις ταύτην την τρομεράν πολιορκίαν ηγωνίσθη ηρωικώς μετ' εμάς εις τούτο το φρούριον με όλους τους υπ' αυτόν στρατιώτας.

Δια τούτο συσταίνομεν αυτόν εις την Σεβαστήν Διοίκησιν, όπου να αυξήση από τα οποία έως τώρα του έχει διορισμένα 100 χάρτζια, ότι γνωρίζοντας αυτόν ως τοιούτον ευπειθή πατριώτην. Δι αυτά παρακαλούμεν την Σ. Διοίκησιν να μην αφήσει παραπονεμένον τοιούτον πατριώτην, ότι εδούλευσεν εις ταύτην την περίστασιν και ηγωνίσθη ως άλλος καλός πατριώτης και

υποφαινόμεθα. Την 27 Δεκεμβρίου 1825, Φρούριον
Μεσολογγίου.

Οι ευπειθείς των επιταγών της Σεβ. Διοικήσεως

Κώστας Μπότσαρης, Κώνστας Τζαβέλας, Χρ. Φωτομάρας,
Νικ. Ζέρβας, Φώτος Σπύρο Μήλιος, Γεωργάκης Βάγιας, Μ.
Κοντογιάννης, Νικ Στορνάρης, Ανδρ. Ίσκος, Γ. Βαλτινός, Αποστόλης
Κουσουρής, Δημ. Γεροθανάσης, Σωτήρης Κοντογιάννης, Κώστας
Βλαχόπουλος, Σπύρος Λαμπρόπουλος, Ανδρέας Γρίβας, Δημ.
Μακρής, Γρηγόρης Λιακατάς, Δαμιανός (ηγούμενος).

4. "Τρεις ώρες εστάθημεν αυτού, (στο Ζυγό) και μας έλειπαν από
τους στρατηγούς, ο Νότης, ο Στορνάρης και ο Σιαδήμας. Οι
άλλοι ανώτεροι ήσαν όλοι παρόντες". Και πιο κάτω: "Από τους
σημαντικούς έμειναν και δεν εφάνησαν εκεί (φονευθέντες) ο
(Νικ.) Στορνάρης, ο (Κώστας) Σιαδήμας, ο Θανάσης (Ραζή)
Κότζικας". (Κασομ., ΕΝΘΥΜΗΜΑΤΑ, Β, 280)

* Ήταν ανήλικος και δεν πήρε ενεργό μέρος στην Επανάσταση (Αρχ.
«Αριστεία»). Βλ. και Κ. Μαραγιάννη όπ.. π. σελ. 24.